

Geen zacht gekookt eitje

Rob Papen heeft al heel wat fraaie softsynths uitgebracht, maar met Raw goit hij alle remmen los. Dit is zijn meest organische en brutale synth ooit.

door Eppo Schaap > eppo@interface.nl

De aanleiding voor het ontwerpen van Raw was de vraag van makers van 'minder gepolijste' muzieksoorten – waaronder DJ Promo en DJ Free-K – om een echte in your face synth te maken. Dit heeft geresulteerd in Raw, waarin naast de kwaliteitstoonopwekking die we gewend zijn van Rob Papen, ook allerlei soorten bewegende distortion en wave shaping een belangrijke rol spelen.

Vervormd

De rauwere benadering begint al bij de oscillators. Beide oscillators hebben een x/y-veld waarmee je de raw-functie bestuurt. Dit is een algoritme waarbij de 'vervormings-karakteristiek van de golfvorm dynamisch wordt beïnvloed', zoals de handleiding het omschrijft. Wat er precies gebeurt, is lastig te omschrijven. Het lijkt op waveshaping, maar op sommige momenten hoor je ook oscillator-sync-effecten met een vleug toegevoegde vervorming en flarden van ringmodulatie. Het resultaat is geen eenduidig effect, maar een hele hoop verschillende timbres met een rijke en prominent aanwezige boventonenstructuur die we vaak ervaren als 'vervormd'. De hoeveelheid 'raw' kun je overigens doseren en de draaiknop en uiteraard moduleren. Je kunt de cursorbeweging in het x/y-pad zelf opnemen via de Rec-knop en laten lopen, waarna je de cursor ziet bewegen in de pad. Maar er zijn ook preset-bewegingen waar je uit kunt kiezen. Achteraf kun je dan nog synchronisatie en snelheid aanpassen en een aantal bewerkingen op het opgenomen pad uitvoeren, zoals spiegelen of omkeren. De bewegingen in het x/y-pad kunnen ook rechtstreeks met de lfo worden aangestuurd. Jammer dat je die modulaties niet live in het x/y-pad ziet.

Turbo-wah

Raw is zeker geen synth met een distortion-pedaaltje erachter. Het x/y-pad is nog maar het begin van de metamorfose van de

originele golfvorm. Na het filter en de amp-sectie doorloopt het signaal nog een drietal make-understadia in de vorm van Waveshaper, Distortion en LowFi. Deze driedelige sectie wordt omgeven door twee driedelige para-metrische eq's. Eén voordat het signaal de vervormers in gaat en één erna. Wie wel eens heeft geëxperimenteerd met vervorming, weet dat het veel uitmaakt of je de eq vóór of na de vervormer zet, en hier kan het dus allebei. De banden van de eq's zijn volledig parametrisch met frequentie en bandbreedte (ook wel Q genoemd). Als je zo'n band automatiseert in je daw, of gewoon bestuurt met je modulatiel of midicontrolpedaal, kun je te gekke turbo-wah-effecten maken, maar ook subtiele klankkleurbewegingen creëren. Ze kunnen ook door een lfo worden aangestuurd.

De eq's hebben een grafische weergave waarin je met de muis de banden ook kunt bewegen. Als je in je daw op Rec drukt en met de muis intuïtief de band bestuurt, heb je dus zonder programmeren in no time een automatisering gemaakt.

Waves tekenen

Naast een 250-tal preset-oscillatorwaves van uiteenlopende bronnen kun je waves tekenen met verschillende tekengereedschappen, of een bestaande wave bewerken en opslaan in één van de twee usergeheugens. Goed gelukte waves kun je opslaan, kopiëren en uitwisselen met andere patches. Daarnaast kun je een flink aantal bewerkingen op de waves toepassen, waardoor je snel uiteenlopende variaties maakt. Ook randomizen met een zelf op te geven factor werkt heel goed. Het is erg leuk en leerzaam om zelf waves te tekenen en direct te horen hoe ze klinken. Hiermee creëer je echt je eigen klank.

We zouden bijna vergeten dat Raw ook nog een filter heeft met 28 variaties. Naast de gebruikelijke low pass, band pass/reject en high pass zijn er ook vowel-, format- en ringmodulatorfilters voor erg leuke bewegende effecten. Met de Spread-knop deelt het filter zich in tweeën, waarna je met Offset links en rechts in het stereobeeld een ander filterbeeld kunt creëren voor een bredere sound.

Xtra

- uitgebreide walkthrough door Rob Papen
- audiodemo's
- demoversie

INFO

- prijs incl: € 113,34
- distributie: Time+Space, +44 183 755200
- internet: www.timespace.com www.robpapen.com

Meestal gebruik ik als 'serieuze' sound-designer de Easy Page van een synthesizer niet, maar bij Raw moet ik toegeven dat hij erg lekker werkt en overzichtelijk is, zonder dat er veel essentiële functies onbereikbaar worden. Als je niet beter wist, zou je deze pagina als een complete synthesizerinterface kunnen zien. Voor de minder fanatieke knoppendraaiers is dit in ieder geval een aanrader.

Snelheidscontrole

Naast de verschillende vervormings- en shape-effecten zijn er ook meer traditionele effecten die in vier blokken zijn verdeeld, zoals Chorus And More voor de modulatie-effecten, met daaronder een gater waarmee je zelf stereo gating-patternen kunt ontwerpen. Daarnaast zijn er de obligate stereo delay en reverb, die natuurlijk vrij onmisbaar zijn bij synthsounds. De nadruk ligt bij Raw meer op het zelf maken en tekenen van timbres (en deze te ver-rawen), dan op een

indrukwekkende lijst met effecten, zoals bijvoorbeeld in Predator. De effecten die erin zitten zijn echter wel gewoon goed.

Zoals het een echte synthesizer betaamt, heeft Raw een modulatiematrix waar je diverse modulatiebronnen kunt koppelen aan parameters voor interessante klankontwikkelingen. In de interface valt echter op dat veel secties ook vast toegewezen regelaars hebben voor lfo-modulatie en in de filtersectie bijvoorbeeld voor rechtstreekse beïnvloeding met het modulatiel. Je hoeft dus niet alles te regelen in de matrix, die per definitie altijd erg abstract is. De lfo heeft ook een directe toewijzing voor snelheidscontrole; zo wordt het configureren van een typische wobble-bas met variabele snelheid via je modulatiel een fluitje van een cent.

Hondsbrutaal

Zoals de naam van deze synthesizer al aangeeft, ligt bij de honderden meegeleverde

presets de nadruk op vervormde sounds in alle soorten en maten; iets waar Raw in uitblinkt. Bij het doorlopen van de presets verbaas je je erover hoeveel verschillende klankkleuren hiermee mogelijk zijn; van hondsbrutaal tot heel subtiel. Toch kun je met Raw ook heel goed traditionele synthsounds zonder vervorming maken, net als met bijvoorbeeld Predator, want de synthese-engine is tot op zekere hoogte vergelijkbaar. Een belangrijk verschil met Predator is dat Raw twee oscillators heeft in plaats van drie, en dat de effecten in de effectsectie meer vastliggen. Bij Raw kun je veel dieper ingrijpen op de basisklank van de oscillators, en deze veel uitgebreider 'vormen' met de waveshapers en distortion-effecten.

Maar het is niet alléén maar zagen geblazen. Als je met een sinustoon in de oscillator de cursor in het x/y-veld met een lfo alleen horizontaal tot 50% laat bewegen, krijg je bijvoorbeeld een heel mooie zwevende lead met een karaktervolle edge, die het voor-

SPECIFICATIES

- 2 oscillators met Raw Controls, y/x-pad en sub-oscillator
- 250 preset waves
- user waves zelf te tekenen en te bewerken
- spread stereo filter in 28 variaties
- Easy mode
- Raw-controls met x/y-pads
- 16-steps sequencer/arpeggiator
- 4 modulatie en ambience-effecten
- 3 vervormingseffecten
- 2x parametrische 3-bands eq
- modulatiematrix
- bank- en presetmanager

beeld in ambient of cinematische muziek heel goed zou doen. En dan is de chorus uit de effectsectie nog niet eens ingeschakeld.

Conclusie

Raw laat je alle hoeken van de kamer zien, maar daarmee bedoelen we dat hij een veelzijdig palet van vervormde en geshapete sounds produceert, die je op allerlei manieren dynamisch kunt variëren. Hij is zeer gebruiksvriendelijk dankzij een goed ontworpen Easy Page. Kortom, met Raw laat Rob Papen zich weer van een heel andere kant zien. ■

HET OORDEEL

- + • zowel rauwe als subtiele klanken mogelijk
- + • modulatie- en make-underfuncties
- + • gebruiksvriendelijk
- + • veel presets
- • lfo-modulatie niet in x/y-pads te zien